

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»**

**ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНОГО ТА
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ (ВИПУСКОВА)**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

ВСП «Фаховий коледж МНУ

імені В.О. Сухомлинського»

Олена САХАРОВА

27 серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРГАНІЗАЦІЯ БЛАГОДІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

освітньо-професійний ступінь

фаховий молодший бакалавр

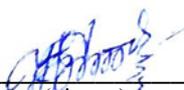
галузь знань

23 Соціальна робота

спеціальність

231 Соціальна робота

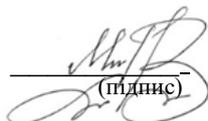
Розробник: Сахарова Олена Миколаївна, к.п.н., викладач вищої категорії циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки
ВСП «Фаховий коледж МНУ імені В.О.Сухомлинського»

_____ (підпис)

Олена САХАРОВА
(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки
Протокол від «26» серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії

_____ (підпис)

Владислав МИРУН
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено навчально-методичною радою коледжу.
Протокол від «27» серпня 2024 року № 8

Голова навчально-методичної ради

Олена САХАРОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3 національних кредитів	Галузь знань 23 Соціальна робота	Нормативна
Загальна кількість годин – 90 годин	Спеціальність: 231 Соціальна робота	Рік підготовки:
		3 -й
		Семестр
		5-й
		Лекції
		16 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 години самостійної роботи студента – 3,3	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Семінарські
		24 год.
		Самостійна робота
		50 год.
		Індивідуальні завдання:
		год.
		Вид контролю: залік

Мова навчання – українська.

Електронна адреса дистанційного курсу на платформі –
<https://lms.human.ua/app/group/1090661/feed>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 16 год. – аудиторні заняття, 24 годин – практичні заняття, 50 год. – самостійна робота (44%-56%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікування результати

Мета курсу: розкрити концептуальну та змістову сутність напрямів і технологій благодійництва та благодійної діяльності з урахуванням організаційних закономірностей і особливостей реформування суспільства, що становлять методологічну основу теоретичної і практичної підготовки спеціалістів цієї галузі.

Завдання курсу: сприяти формуванню суспільно активних громадян через соціальні ініціативи – благодійництво і меценатство; розширити знання про історичні факти благодійництва в Україні; вивчити організаційні і методологічні принципи упровадження основних моделей благодійництва, розробку організаційних засад благодійної діяльності як цілісного процесу, організаційних основ змістових і процесуальних компонентів благодійної діяльності, концептуальних моделей соціальних технологій, їх типології, виокремлення основних внутрішніх і зовнішніх властивостей, психологічних моделей і методів соціальної роботи

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **компетентностями:**

I. Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

II. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК2. Здатність використовувати на практиці знання нормативно-правових актів соціальної роботи і соціального забезпечення.

СК8. Здатність надавати допомогу і підтримку спеціальним групам клієнтів.

СК10. Здатність до соціальної взаємодії у професійній сфері.

СК12. Здатність дотримуватися етики професійного спілкування і стандартів соціальної роботи.

Очікувані результати навчання:

РН5. Застосовувати етичні принципи і стандарти соціальної роботи у професійній діяльності.

РН12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту і соціальної безпеки громадян.

РН13. Визначати зміст і види співпраці з представниками різних професій, груп, громад у професійній діяльності.

3. Передумови для вивчення дисципліни:

Дисципліна «Організація благодійної діяльності» належить до циклу дисциплін, що формують спеціальні компетентності підготовки студентів і

базується на вивченні дисциплін «Історія соціальної роботи», «Теорія соціальної роботи», «Економіка соціальної роботи та соціальна статистика» «Галузеве законодавство в соціальній роботі», «Менеджмент» тощо.

5. Структура навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з 3 модулів.

№ з.п.	Назви тем, теми заняття	Кількість годин				
		денна форма				
		усь ого	у тому числі			
л	пр		лаб	срс		
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Соціалізація суспільства як умова соціальної благодійної діяльності						
1	Тема 1. Сучасні тенденції благодійництва в суспільстві	15	2	2		11
2	Тема 2. Визначення термінів і понять, що характеризують благодійну діяльність	15	2	2		11
	Усього за кредитом 1:	30	4	4		22
Кредит 2. Організаційні засади благодійництва і благодійної діяльності						
3	Тема 3. Суспільний характер діяльності благодійників і благодійних організацій	10	2	4		4
4	Тема 4. Нормативно-правові основи благодійної діяльності	10	2	2		6
5	Тема 5. Основні напрями благодійництва і благодійної діяльності	10	2	4		4
	Усього за кредитом 2	30	6	10		14
Кредит 3. Організаційно-правове регулювання благодійництва і діяльності благодійних організацій						
6	Тема 6. Організаційно-правові форми благодійних організацій	10	2	2		6
7	Тема 7. Статут благодійних організацій. Майно благодійної організації і джерела формування її коштів	10	2	4		4
9	Тема 8. Фінансова діяльність благодійної організації і контроль за її діяльністю. Звітність благодійної організації	10	2	4		4
	Усього за кредитом 3	30	6	10		14
Усього за курсом:		90	16	24		50

7. Теми лекційних занять

Кредит 1. Соціалізація суспільства як умова соціальної благодійної діяльності

Тема 1. Сучасні тенденції благодійництва в суспільстві

Тема 2. Визначення термінів і понять, що характеризують благодійну діяльність

Кредит 2. Організаційні засади благодійництва і благодійної діяльності

Тема 3. Суспільний характер діяльності благодійників і благодійних організацій

Тема 4. Нормативно-правові основи благодійної діяльності

Тема 5. Основні напрями благодійництва і благодійної діяльності

Кредит 3. Організаційно-правове регулювання благодійництва і діяльності благодійних організацій

Тема 6. Організаційно-правові форми благодійних організацій

Тема 7. Статут благодійних організацій. Майно благодійної організації і джерела формування її коштів

Тема 8. Фінансова діяльність благодійної організації і контроль за її діяльністю. Звітність благодійної організації

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Соціалізація суспільства як умова соціальної благодійної діяльності		
1.	Тема 1. Сучасні тенденції благодійництва в суспільстві	2
2.	Тема 2. Визначення термінів і понять, що характеризують благодійну діяльність	2
Кредит 2. Організаційні засади благодійництва і благодійної діяльності		
3.	Тема 3. Суспільний характер діяльності благодійників і благодійних організацій	2
4.	Тема 4. Нормативно-правові основи благодійної діяльності	2
5.	Тема 5. Основні напрями благодійництва і благодійної діяльності	2
Кредит 3. Організаційно-правове регулювання благодійництва і діяльності благодійних організацій		
6.	Тема 6. Організаційно-правові форми благодійних організацій	2
7.	Тема 7. Статут і статус благодійних організацій. Майно благодійної організації і джерела формування її коштів	2
8.	Тема 8. Фінансова діяльність благодійної організації і контроль за її діяльністю. Звітність благодійної організації	2
	Усього	16

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Соціалізація суспільства як умова соціальної благодійної діяльності		
1.	№ 1. Стан і перспективи розвитку благодійності в Україні	2
2.	№ 2. Сутність благодійності. Світові тенденції розвитку благодійності	2
Кредит 2. Організаційні засади благодійництва і благодійної діяльності		
3.	№ 3. Соціально-психологічні основи благодійності	2
4.	№ 4. Суперечності благодійного соціального забезпечення	2
5.	№ 5. Нормативно-правове забезпечення благодійної діяльності в Україні	2
6.	№ 6. Напрями благодійної діяльності як організаційна основа благодійництва в суспільстві	2
7.	№ 7. Нормативно-правова база волонтерської діяльності в Україні	2
Кредит 3. Організаційно-правове регулювання благодійництва і діяльності благодійних організацій		
8.	№ 8. Сучасні форми підтримки благодійних організацій, служб і фондів	2
9.	№ 9. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок	2
10.	№ 10. Права і обов'язки благодійної організації та її членів	2
12.	№ 11. Фінансова діяльність благодійної організації і контроль за її діяльністю	2
13.	№ 12. Здійснення контролю за діяльністю благодійних організацій	2
Усього		24

7. Теми лабораторних занять - не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Соціалізація суспільства як умова соціальної благодійної діяльності		
1.	Сучасні тенденції благодійництва в суспільстві Самостійна робота: 1. Сучасні тенденції благодійництва в суспільстві 2. Правове регулювання відносин у суспільстві. Відповідь обґрунтувати	11
2.	Визначення термінів і понять, що характеризують благодійну діяльність Самостійна робота: Підготувати доповіді/презентації на теми: ➤ Історичний екскурс «Шляхами українських меценатів» ➤ Історичний екскурс «Відомі українські благодійники» ➤ Історичний екскурс «Волонтерство в Україні»	11
Кредит 2. Організаційні засади благодійництва і благодійної діяльності		
3.	Суспільний характер діяльності благодійників і благодійних організацій Самостійна робота: 1. Підготувати презентації/реферати/доповіді на теми: ➤ «Благодійність і соціальна робота в суспільстві (в Україні або за кордоном)» ➤ «Благодійність як вид соціальної активності» ➤ «Етичний компонент благодійної діяльності» 2. Написати есе на тему «Значення доброчинності, що сприяє національній культурі, освіті та науці»	4
4.	Нормативно-правові основи благодійної діяльності Самостійна робота: ➤ Підготувати презентацію/доповідь/реферат на тему: «Нормативно-правові акти благодійності в закладах освіти» або ➤ «Нормативно-правова база розвитку та функціонування благодійних фондів як історико-педагогічний феномен в Україні»	6
5.	Основні напрями благодійництва і благодійної діяльності Самостійна робота: Підготувати презентацію/доповідь/реферат на тему: ➤ Подання допомоги громадянам, які постраждали внаслідок стихійного лиха, екологічних, техногенних та інших катастроф, соціальних конфліктів, нещасних випадків, а також жертвам репресій, біженцям	4

Кредит 3. Організаційно-правове регулювання благодійництва і діяльності благодійних організацій		
6.	Організаційно-правові форми благодійних організацій Самостійна робота: ➤ Виписати по 1 благодійному фонду/благодійній організації/ благодійній фундації, проаналізувавши історію створення, мету діяльності та структуру	6
7.	Статут і статус благодійних організацій. Майно благодійної організації і джерела формування її коштів Самостійна робота: ➤ Виписати майно будь-якого благодійного фонду, благодійної організації згідно Статуту ➤ Порівняти статuti будь-якого українського благодійного фонду/благодійної організації з закордонними	4
8.	Фінансова діяльність благодійної організації і контроль за її діяльністю Самостійна робота: ➤ Проаналізувати статuti благодійного фонду та благодійної організації щодо наявності форми контролю за фінансовою діяльністю. ➤ Виписати надходження благодійної організації від фінансової діяльності ➤ Виписати види фінансової звітності благодійних організацій та порівняти їх ➤ Проаналізувати фінансову звітність закордонного і українського благодійного фонду на предмет прозорості та відкритості	4
Усього		50

12. Форми поточного та підсумкового контролю.

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння

програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється *відмінно*, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих і основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Студенту виставляється *дуже добре*. Теоретичні запитання розкрито повністю на основі програмного і додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Студенту виставляється *добре*. Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Студенту виставляється *достатньо*. Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Студенту виставляється *задовільно*. Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

На вивчення кожного з 5 кредитів відведено 1 кредит ECTS

Рейтинг студента з дисципліни визначається за 100-бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 70 балів, і рейтингу з підсумкової атестації (заліку) – 30 балів.

Кожний кредит теж оцінюється за 100-бальною шкалою.

Рейтинг здобувача фахової передвищої освіти з навчальної роботи $R_{НР}$ (не більше 70 балів) визначається за формулою:

$$R_{НР} = \frac{R_{ЗМ}^{(1)} \cdot 1 + R_{ЗМ}^{(2)} \cdot 1 + R_{ЗМ}^{(3)} \cdot 1}{K_{Дис}}$$

де $R_{ЗМ}^{(1)}$, $R_{ЗМ}^{(2)}$, $R_{ЗМ}^{(3)}$ – рейтингові оцінки із 1, 2, 3 кредитів за 100-бальною шкалою;

$K_{Дис}$ – кількість кредитів ECTS (або годин), передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Рейтинг здобувача фахової передвищої освіти з навчальної роботи округлюється до цілого числа.

Розподіл балів за кредитами

Поточний контроль			Рейтинг навчальної роботи	Підсумкова атестація	загальна кількість балів
Кредит 1	Кредит 2	Кредит 3			

0-100 балів					
ПЗ 1 – 10 ПЗ 2 – 10	ПЗ 3 – 10 ПЗ 4 – 10 ПЗ 5 – 10 ПЗ 6 – 10 ПЗ 7 – 10	ПЗ 8 – 10 ПЗ 9 – 10 ПЗ 10 – 10 ПЗ 11 – 10 ПЗ 12 – 10	0-70	0-30	0-100
Тест 1 – 80	Тест 2 – 50	Тест 3 - 50			

Допуском до підсумкової атестації є наявність не менше 60 балів із кожного кредиту та загалом із навчальної роботи не менше 51 балу.

Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

13. Методи навчання

1. Лекція – усний інформативно-доказовий виклад наукових знань, структура якого складається зі вступу (виклад вихідних позицій); основного змісту (послідовне подання навчального матеріалу); висновку (коротке узагальнення).

2. Інструктаж – лаконічні, чіткі вказівки щодо виконання завдань. Використовується перед самостійною роботою або в її процесі, під час індивідуальних занять, з метою ознайомлення студентів з певними алгоритмами виконання завдань.

3. Розповідь – усний нетривалий (10–12 хв.) виклад навчального матеріалу з використанням образних прикладів, цитат тощо. Цей метод застосовується під час лекцій та практичних занять.

4. Пояснення – виклад сутності наукових понять, питань науки і практики, теоретичних положень. Метод пояснення передбачає використання великої кількості операційних розумових дій, задля доведення науково-теоретичних положень; розкриття взаємозв'язків між фактами та явищами; управління розумовими діями студентів. Частіше застосовується під час подання нового матеріалу. Проте може застосовуватись з метою роз'яснення вивченого навчального матеріалу, але недостатньо засвоєного студентами. Пояснення здійснюється на лекціях, практичних заняттях, під час консультацій тощо.

5. Надання та перевірка контрольних робіт – самостійного опрацювання студентами рішень у галузі стратегічного управління з метою активізації їх мислення при постійній взаємодії викладача та студентів.

14. Рекомендована література

Базова

1. Горєлов Д.М. Волонтерський рух: світовий досвід та українські громадянські практики : аналіт. доп. К.: НІСД, 2015. 36 с.
2. Заверико Н. В. Основи управління діяльністю волонтерів: метод. реком. Запоріжжя : ЗДУ, 2004. 36 с. 17.
3. Зінченко А.Г., Саприкіна М.А. Корпоративна соціальна відповідальність 2005-2010: стан та перспективи розвитку. К. : Фарбований лист, 2010. 60 с.

4. Корпоративна благодійність в Україні: звіт про результати дослідження. К., 2005.
5. Кочин В. В. Непідприємницькі товариства як юридичні особи приватного права: монографія. К.: НДІ приватного права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2013. 200 с.
6. Савицький В.І. Генеза благодійності в Україні (Методологія історії соц. роботи в Україні) : навч. посіб. К. : НТУУ КПІ, 2007. 136 с.

Допоміжна

1. Дубич К., Данилюк К. (2022). Моделі взаємодії держави з недержавними організаціями в системі надання соціальних послуг. Retrieved from: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/227/6003/12538-1>.
2. Лях Т.Л. Спіріна Т.П. Милосердя як передумова розвитку системної благодійної діяльності в Україні. *Science, Education and Technology in the Modern World*. 2015. (3). С. 386–391
3. Сербин Р.А. Детермінація форм благодійної діяльності. *Підприємництво, господарство і право. Цивільне право і процес*. 2016. № 12. С. 47–52.
4. Тимошенко І. В. Меценатство та благодійність у сучасній Україні. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*. 2013. Вип. 2 (5). С. 77–80. (Серія «Юридичні науки»).
5. Шпуганич І. І. Благодійна організація як юридична особа: поняття та ознаки. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 1. С. 123–128.
6. Шпуганич І. І. Поняття і правова природа договорів благодійної пожертви та благодійного гранту. *Право та державне управління: збірник наукових праць*. 2017. № 3 (28). С. 91–97.
7. Шпуганич І. І. Порядок створення та установчі документи благодійних організацій за законодавством України. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2017. № 64. С. 166–174.
8. Шпуганич І. І. Правове регулювання благодійних ендавментів в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2017. № 28. С. 100–103.
9. Шпуганич І. І. Правові підстави припинення благодійної організації. *Молодий вчений*. 2016. № 11 (38). С. 356–360.

15. Інформаційні ресурси

1. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України від 05.07.2012 № 5073-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 25. ст. 52.
2. Про волонтерську діяльність. Закон України від 03.07.2020 № 720-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text> 20.
3. Про схвалення Концепції проекту Закону України «Про волонтерський рух» від 15 жовтня 2004 р. N 748-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/748-2004-%D1%80#Text> 21.
4. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ Президента України №722/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>

Підсумкові запитання для підготовки до заліку

1. Сучасні тенденції благодійництва в суспільстві.
2. Правове регулювання відносин у суспільстві. Відповідь обґрунтувати.

3. Спільне і відмінне у благодійництві, благодійній діяльності та соціальній роботі.
4. Основні параметри благодійництва і благодійної діяльності.
5. Гуманістичний підхід в організації благодійництва в суспільстві — основа благодійної діяльності.
6. Набувачі благодійної допомоги.
7. Історичні коріння благодійництва і благодійної діяльності.
8. Джерела організації благодійної діяльності.
9. Організаційний, операційний і етичний компоненти благодійної діяльності.
10. Якісні риси специфіки благодійництва і благодійної діяльності.
11. Нормативно-правові акти регулювання благодійництва і благодійної діяльності.
12. Політична і організаційна парадигми благодійництва як основа благодійної діяльності.
13. Напрями благодійної діяльності як організаційна основа благодійництва в суспільстві.
14. Шляхи і напрями реалізації загальнодержавних, регіональних, місцевих і міжнародних благодійних програм у суспільстві.
15. Поліпшення матеріального становища набувачів благодійної допомоги.
16. Методи сприяння соціальній реабілітації малозабезпечених, безробітних, інвалідів та інших осіб, які потребують піклування.
17. Доцільність надання допомоги громадянам, які постраждали внаслідок стихійного лиха, екологічних, техногенних та інших катастроф, у результаті соціальних конфліктів, нещасних випадків, а також жертвам репресій, біженцям.
18. Шляхи сприяння розвитку науки і освіти, реалізації науково-освітніх програм, надання допомоги вчителям, вченим, студентам, учням.
19. Шляхи сприяння розвитку культури, в тому числі реалізації програм національно-культурного розвитку, доступу до культурних цінностей та художньої творчості; надання допомоги талановитій творчій молоді.
20. Методи надання допомоги в розвитку видавничої справи, засобів масової інформації, інформаційної інфраструктури.
21. Технології сприяння розвитку природно-заповідного фонду та природоохоронної справи.
22. Шляхи сприяння розвитку охорони здоров'я, масової фізичної культури, спорту і туризму, пропагування здорового способу життя, захисту материнства і дитинства.
23. Напрями сприяння охороні та збереженню культурної спадщини, історико-культурного середовища, пам'яток історії та культури, місць поховань.
24. Реалізація професійних функцій благодійництва: комунікативної, педагогічної, організаційної, психологічної тощо.
25. Організаційно-правові форми благодійних організацій.
26. Засновники благодійних організацій.
27. Благодійні фонди. Навести приклади.
28. Створення і діяльність благодійних фондаций, місій, ліг тощо.
29. Територіальний принцип утворення і діяльності благодійних організацій.

30. Всеукраїнські, місцеві та міжнародні благодійні організації. Наведіть приклади.
31. Створення відділень, філій і представництв благодійних організацій.
32. Територія діяльності благодійної організації.
33. Доцільність державної реєстрації благодійної організації.
34. Реорганізація і ліквідація благодійної організації.
35. Основні поняття підстави діяльності благодійної організації (назва, місцезнаходження, статус та організаційно-правова форма).
36. Предмет, цілі, завдання та основні форми благодійної діяльності.
37. Порядок утворення і діяльності органів управління.
38. Джерела фінансування і порядок внесення змін до статуту.
39. Права і обов'язки благодійної організації та її членів.
40. Використання майна та коштів благодійних організацій.
41. Призначення внесків засновників та інших благодійників.
42. Цільові благодійні внески і пожертвування.
43. Джерела надходження від проведення благодійних кампаній.
44. Господарська діяльність благодійної організації.
45. Спрямованість фінансової діяльності на благодійництво.
46. Порядок відкриття і ведення банківських рахунків.
47. Надходження благодійної організації від фінансової діяльності.
48. Методи контролю за діяльністю благодійних організацій.
49. Державна підтримка благодійництва і благодійної діяльності. Навести приклади.
50. Захист прав та інтересів фізичних і юридичних осіб — учасників благодійництва та благодійної діяльності.
51. Втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб у діяльність благодійних організацій.
52. Форми, порядок складання та подання фінансової звітності про використання коштів і майна благодійними організаціями.
53. Відповідальність за порушення законодавства про благодійництво і благодійні організації.
54. Міжнародна благодійна діяльність. Навести приклади.
55. Нормативно-правова основа здійснення міжнародної благодійної діяльності.
56. Пріоритетні напрями міжнародної благодійної діяльності.
57. Набувачі міжнародного благодійництва.
58. Форми міжнародної благодійної діяльності.
59. Міжнародні благодійні проекти. Навести приклади.
60. Форми здійснення благодійної діяльності іноземними громадянами, особами без громадянства, іноземними і міжнародними організаціями на території України